

შირაქი

SHIRAKI

გამოცემის მე-80 წელი

გამოცემის 1937 წლიდან
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გაზეთი

№2 (9.811)

27 იანვარი-3 თებერვალი 2018 წელი

ფასი: 50 თეთრი

ყოველკვირეული გამოცემა

ზემო მარხაანუი რეაბილიტირებული ბაბა-ბაღი გაიხსნა

მმ.5

ხორნაბუჯის
საჯარო
სკოლას
ახალი
დირექტორი
ჰყავს...

მმ.7

რა პრობლემებს
იწვევს
ბრტყალტარფიანობა
და რა ასაკში
ვლინდება იგი?

დეკრიმინალიზაციას—კი, პროკაბანდას—არა!

მმ.3-6

პრემიერი - ჩვენს
ამბიციას, 2030
წლის ზამთრის
ოლიმპიური თამაშები
საქართველოში
ჩატარდეს,
საერთაშორისო
ოლიმპიური
კომიტეტი
პოზიტიურად შეხვდა
მმ.2

„ადამიანი აქ
ფასდება თავისი
ფასეულობებით“

მმ.2

სიღნაღში ხანძრის
შედეგად 78 წლის
მამაკაცი დაიღუპა

გამოიწერეთ
გაზეთი „შირაქი“
2018 წლისთვის გაზეთ
„შირაქის“ პერიოდულობა
კვლავ ყოველკვირეული იქ-
ნება, რვაგვერდიანი და ფე-
რადი. გამოწერის ღირებუ-
ლება მთელი წლით 15 ლარი
ელირება, 6 თვით - 7,50 ლარი.

გამოიწერეთ
გაზეთი „შირაქი“ -
შეიტყეთ ყველაფერი
დედოფლისწყაროში
მიმდინარე მოვლენების
შესახებ.

ზემო მარხაანში რეაბილიტირებული ბაბა-ბაღი გაიხსნა

სოფელ ზემო მარხაანის ახლადრეაბილიტირებული საბავშვო ბაბა-ბაღი 22 იანვარს გაიხსნა. სააღმშრდლო დაწესებულების გახსნას დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი, სიღნაღი-დედოფლისწყაროს მაჟორიტარი დეპუტატი ირაკლი შიოლაშვილი და საკრებულოს თავმჯდომარე ნუგზარ პაპიაშვილი დაესწრნენ. მუნიციპალიტეტის ოფიციალურმა პირებმა სიმბოლური ლენტი საზეიმო ვითარებაში გაჭრეს და პედაგოგებსა და აღსაზრდელებს სააღმშრდლო პროცესის განხილვა მიულოცეს.

საკრებულოს სხდომაზე

25 იანვარს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი ორგანოს მორიგი სხდომა გაიმართა, რომელსაც საკრებულოს თავმჯდომარე ნუგზარ პაპიაშვილი უძღვებოდა. სხდომას მერის მოადგილე სოლომონ ლორაშვილი და მერიის სტრუქტურული ერთეულების ხელმძღვანელებიც ესწრებოდნენ. საკრებულოს წევრებმა აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ერთად დღის წესრიგით გათვალისწინებულ საკითხებზე იმსჯელეს.

საკრებულომ კენჭი უყარა და დაამტკიცა დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერიის, მერიის სტრუქტურული ერთეულებისა და საკრებულოს კომისიების დებულებებში საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობა-

ში მოყვანის მიზნით შესატანი ცვლილებების პროექტი. დასასრულს, საკრებულომ ცნობად

მიიღო ფრაქციების თავმჯდომარეების მოადგილეების არჩევა, რომლებიც სხდომაზე შესაბამისი ფრაქციების თავმჯდომარეებმა წარადგინეს. „ქართული ოცნება-დემოკრატიული საქართველო“: თავმჯდომარე – დავით ალუღიშვილი, მოადგილეები-გიორგი ჭინჭარაული, ნუგზარ ყოჩიაშვილი. „ქართული ოცნება – მრეწველები“: თავმჯდომარე მამუკა სეფიაშვილი, მოადგილე არსენ ბალაშვილი. „ქართული ოცნება – კონსერვატორები“: თავმჯდომარე ალექსანდრე პაპიაშვილი, მოადგილე – ალექსანდრე ბენაშვილი. „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა“: თავმჯდომარე ლევან ბალაშვილი, მოადგილე-ლევან იაკობიშვილი.

დაკრიმინალიზაციას – კი, პროპაგანდას – არა!

მსუბუქი ნარკოტიკის მიმართ სასჯელის შემცირების მოთხოვნით, ჩვენს ქვეყანაში სულ უფრო ხშირად იმართება სხვადასხვა მასშტაბის საპროტესტო აქციები. გზავნილი ერთია - ხელისუფლებამ მათი ხმა ისმინოს და ე.წ. „დრაკონული“ კანონმდებლობა შეცვალოს, ნარკოპოლიტიკა შედარებით ლიბერალური გახადოს. ერთ საკითხში ყველა თანხმდება, რომ ამჟამად მოქმედი ნარკოპოლიტიკა და სასჯელი ზედმეტად მკაცრია და აუცილებელია, შესაბამისმა უწყებებმა დროულად იმოქმედონ. დანარჩენ შემთხვევებში საზოგადოების აზრი ისევე ორადაა გაყოფილი. ნაწილი ფიქრობს, რომ პროტესტი გაცილებით მეტმა ადამიანმა უნდა გამოხატოს, მეორე ნაწილი კი შფოთავს, რომ ეს აქციები და ხმამაღალი პროტესტი ნარკოტიკის პოპულარიზაციას უწყობს ხელს, რაც მოზარდებში ისედაც არსებულ ინტერესს კიდევ უფრო გაზრდის.

შპკო ხორნაული (მოჭიდავე, 16 წლის): „ჩემი აზრით, არ უნდა იყოს ლეგალიზებული, არ უნდა შეეძლოს ხალხს თავისუფლად ყიდვა და გამოყენება! ვისაც აღმოუჩენენ „მლანს“, პირველ ჯერზე გააფრთხილონ, თუ ისევ განმეორდა, შემდეგ მიიღონ ზომები. უნდა დაიჭირონ ის, ვინც მარიხუანას ყიდის, ან არასრულწლოვნებში ასაღებს! ვინც დამოკიდებულია ნარკოტიკზე და ველარ ეშვება, დასჯის ნაცვლად უნდა უმკურნალონ. ჯანსაღ ცხოვრებას არაფერი სჯობია. რა სიკეთე მოაქვს მონევას. ირყევენ ჯანმრთე-

წლის): „ის, რომ პლანის მონევის გამო ციხით სჯიან, გადაჭარბებულად მეჩვე-ნება. ვისაც უნდა, არაღეგალურადაც ახერხებენ მონევას, მაგრამ, ვფიქრობ, ჯერ-ჯერობით, ქვეყანა არ არის მზად ამ კანონის მისაღებად, ამას რელიგია და ტრადიციებიც ემატება და არ გამოიწვევს კარგ შედეგს, თუმცა, ალბათ სამომავლოდ, ეგ დროც მოვა. ლეგალიზების შემთხვევაში არა მგონია, რომ მომხმარებლის რიცხვი გაიზარდოს, უბრალოდ, მეტი თავისუფლება ექნებათ. ეს კი არ იქნება კარგი ტონი საზოგადოებისთვის. რა თქმა უნდა, მარიხუანა მავნეა ჯანმრთელობისთვის, ტვინის უჯრედებს კლავს, რაც შემდეგ ადამიანს ჯანსაღ აზროვნებაში უშლის ხელს. ეს მავნე ჩვევაა, რომელიც ადამიანს განვითარებაში უშლის ხელს, მე ყველა მომხმარებელს ვურჩევდი, ჯანსაღი ნესით ცხოვრებას მიჰყოს ხელი და ეს უკეთესი გადაწყვეტილებაა. როგორც ახლა სჯის სახელმწიფო, ეს, ჩემი აზრით, უარყოფით შედეგს უფრო მოიტანს, იმიტომ, რომ ზედმეტად დიდი ჯარიმებია და არც ციხეა პრობლემის გადასაჭრელად კარგი გამოსავალი“.

რაკი ამ საკითხს ახალგაზრდები განსხვავებულად უყურებენ, გაზეთი „შირაქი“ პირველ რიგში იმ ახალგაზრდების მოსაზრებით დაინტერესდა, რომლებიც ჯანსაღი ცხოვრების წესს მისდევენ და პროორიტეტს ვარჯიშს ანიჭებენ. ამ მიზნით დედოფლისწყაროელი სპორტსმენები გამოვეკითხეთ.

ილია ტალიაშვილი (მოჭიდავე, 19 წლის): „მსუბუქი ნარკოტიკის მოხმარება დაშვებული არ უნდა იყოს, არც თავისუფლად გაყიდვას მივსალმები. მაგრამ წინააღმდეგი ვარ, რომ ასე მკაცრად ისჯებოდეს და არაადექვატური სასჯელი იყოს გამოყენებული. ხშირად მკვლელზე მკაცრად მათ სჯიან, რაც მიმაჩნია, რომ არასწორია. სახელმწიფო ამხელა სასჯელით ადამიანების ცხოვრებას არ უნდა ანადგურებდეს. მაღალი ფინანსური ჯარიმები და სხვა გზებია მოსაძებნი, რომ მონევის, ან მარიხუანას რეალიზების სურვილი აღარ გაუჩნდეთ. ასევე მიუღებელია ჩემთვის, როცა დადებითი კუთხით ხდება მოსაწვევი მსუბუქი ნარკოტიკის წარმოჩენა და სხვადასხვა აქტივობები მიმდინარეობს. სიფრთხილეა საჭირო, რომ ამდენი საუბრით მცირეწლოვნები უფრო არ დაინტერესდნენ. მოზარდები

ზედმეტად ცნობისმოყვარეები არიან და რისკი დიდია. უბრალო ინტერესის გამო, შესაძლებელია, ბევრმა დაიზიანოს ჯანმრთელობა და საბოლოოდ მასზე დამოკიდებული გახდეს. როგორც ვიცი, ე.წ. „დაბოლილები“ სხვადასხვანაირად რეაგირებენ. ზოგიერთ მათგანში აგრესია იმატებს, ზოგზე სხვა გამოვლინება აქვს“.

ლობას და იმცირებენ სიცოცხლეს. ვინც ეწევა, ისინი უკვე დაავადებულები არიან. ვფიქრობ, ვინც ერთხელ გასინჯავს, კიდევ გაიმეორებს, ის „კაიფის“ გარეშე ვერ იცხოვრებს. ფილტვებსაც ინადგურებენ და გონებასაც. ზურა პოპიაშვილი (ფეხბურთელი, 28

საკითხი იმდენად მტკივნეული აღმოჩნდა, რომ საკუთარი მოსაზრება რიგითმა დედოფლისწყაროელებმაც დააფიქსირეს. ნაწილი ლეგალიზაციის მომხრეა, ნაწილი-ამაში საფრთხეს ხედავს. თათული როზიტაშვილი: „ადმინისტრაციული სახდელი უნდა დარჩეს, რა თქმა უნდა, ჯარიმის სახით, მაგრამ მე არ მინდა, რომ როდესმე თუ ჩემი შვილი ამ საზიზღრობას გასინჯავს, ციხეში აღმოჩნდეს ამის გამო და იქიდან მკვლელი და მანიაკი გამოვიდეს. სისხლის სამართლის სასჯელის გაუქმება მარიხუანას ლეგალიზებას არ ნიშნავს, ამის სწორი განმარტება უნდა მოხდეს და მოზარდებამდე მიტანა, (გაგრძელება გვ.6)

რა პრობლემებს იწვევს ბრტყელტერფიანობა და რა ასაკში ვლინდება იგი?

ბრტყელტერფიანობა, ტერფის ნორმალური ანატომიის დარღვევა, უმეტესად გენეტიკური ფაქტორით არის განპირობებული. ერთი შეხედვით ვიზუალური ხარვეზი, ასაკის მატებასთან ერთად ადამიანს უფრო და უფრო მეტ პრობლემას უქმნის. **ბრტყელტერფიანობას ახასიათებს:** ტერფის დაგრძელება, ტერფის გასწვრივი და განივი თაღების გაბრტყელება, ტერფის წინა ნაწილის შიგნით შეზრუნება, ქუსლის გარეთ მიზრუნება, ადვილად დაღლა, ტკივილი ტერფის, კოჭ-წვივის სახსარში დატვირთვის შემდეგ.

ამ დროს ტერფზე დატვირთვა არაფიზიოლოგიურად ნაწილდება, ვითარდება დეფორმაცია, ტკივილი, სიარული ცოტა ძნელი ხდება ხოლმე, ბრტყელტერფიანობა შეიძლება თავისთავად, და მოუკიდებელი დაავადებაც იყოს და **ტორსის და ქვემო კიდურების დეფორმაციის გამოც განვითარდეს.** არსებობს ტრავმის შედეგად განვითარებული ბრტყელტერფიანობაც. დარღვევა შესაძლოა ნერვული სისტემის დაზიანებამაც გამოიწვიოს, მაგალითად, ქვედა კიდურების რბილმა ან სპასტიკურმა პარეზმა. თუ ბავშვს დარღვეული აქვს კალციუმი-

სა და ფოსფორის ცვლა, შესაძლოა რაქიტული ბრტყელტერფიანობა ჩამოუყალიბდეს.

„ბრტყელტერფიანობის გამოვლენა იწყება 1 წლის ასაკიდან, თუმცა მისი დიაგნოსტიკა ხდება 4 წლის ასაკში. **4 წლამდე ბავშვის ზრდის პროცესი ისე ვითარდება, რომ ის რაც 1 ან 2 წლის ასაკში ბრტყელტერფიანობის ნიშნებად ითვლებოდა, 4 წლის ასაკში შესაძლოა, საერთოდ გაქრეს.** ამ ნიშნების აღმოჩენისთანავე აუცილებელია, რომ სპეციალისტს მიმართო. მისი მეთვალყურეობით დაინიშნება სამკურნალო მასაჟები ტერფებსა და წვივებზე. შედეგად კი, შესაძლებელია, არსებული დისბალანსი სრულად გამოსწორდეს. წინააღმდეგ შემთხვევაში 4 წლის ასაკში არსებული კრიტიკული შემთხვევების შესაბამისად ხდება ბრტყელტერფიანობის დიაგნოსტიკა.

ზრდასა და წონის მატებასთან ერთად პრობლემა უფრო მწვავედება, დეფორმაცია მატულობს, რასაც თან ახლავს ხოლმე ზოგადი დისბალანსის თანმდევი დაავადებები, მაგალითად ხერხემლის გამრუდება, მენჯ-ბარძაყის სახსრის

დისბალანსი და ამოვარდნილობა“, - განმარტავს ორთოპედ-ტრავმატოლოგი სერგო მალრაძე.

ზრდის დასრულების შემდეგ ძვლის ჩამოყალიბებული ფორმის, ბრტყელტერფიანობის შეცვლა უკვე შეუძლებელია.

ბილობების, საშუალებების, რომლებიც ფეხსაცმლის ზეწოლისგან იცავენ ტერფს. თუმცა მუდმივად სუპინატორიანი ფეხსაცმლის ტარებაც არ შეიძლება. ასევე, აუცილებელია პერიოდული კონტროლი სპე-

უფრო დიდი ხანი მუშობს სახსრები არასწორად, მით უფრო მეტ ტკივილს იწვევს. მიიქმე და გამწვავებული ფორმის ბრტყელტერფიანობის შემთხვევაში ოპერაციაც ინიშნება“, - აღნიშნავს ორთოპედ-ტრავმატოლოგი.

თუ თქვენ ეჭვი გაქვთ, რომ ბრტყელტერფიანი ხართ, ამის შესამოწმებლად არსებობს მარტივი ტესტი - ე.წ. ქალაღის „სარკე“. **უნდა აიღოთ სუფთა ფურცელი და დალოთ იატაკზე, ფეხსაცმლებზე ნაისვთა ცხიმოვანი კრემი და ამ ფურცელზე დადგეთ.** ტანი სწორად უნდა გეჭიროთ, ფეხები შეტყუებული გქონდეთ, რომ სხეულის სიმძიმე თანაბრად გადაწვეს ორივე ფეხზე. ფურცელზე თქვენი ფეხების ანაბეჭდი დარჩება. ფანქრით სწორი ხაზით შეაერთეთ ტერფის ანაბეჭდის შიგნითა მხარეს ყველაზე გამოწვეული წერტილები. შემდეგ ამ ხაზების პერპენდიკულარულად გაავლეთ სწორი ხაზი, რომელიც გადაკვეთს ანაბეჭდის ყველაზე ღრმა ადგილს. თუ ანაბეჭდის ვიწრო ნაწილი პერპენდიკულარულად გატარებული ხაზის მხოლოდ მესამედს შეადგენს, ე.ი. ნორმალური ტერფი გაქვთ, თუ ტოლია, ბრტყელტერფიანი ყოფილხართ.

ბელია. თუ ნევროლოგიური დარღვევა არ ფიქსირდება, მკურნალობა არ არის მედიკამენტოზური. **ამ დროს აუცილებელია დამხმარე საშუალებების გამოყენება, ე.წ. სუპინატორის, დეფორმაციის საკორექციო სხვა მოწყო-**

ცილისტთან იმის დასადასტურებლად, რომ მკურნალობა ადეკვატურია და შედეგი დამაკმაყოფილებელი.

“წესების დაცვის მიუხედავად, პრობლემა მაინც მწვავედება ხოლმე ასაკისა და წონის მატებასთან ერთად. რაც

დოდო, გოგია, გენადი ნასრაშვილები ოჯახებით თანაგრძნობას უცხადებენ დიმა, ნინო, ანა, როინი, ნანა კვინინაშვილებს, ლელა თელიას, დათო ბაცაცაშვილს
გიორგი კვინინაშვილის
გარდაცვალების გამო.

გაზეთ „შირაქის“ რედაქციის თანამშრომლები თანაგრძნობას უცხადებენ უშანგი წყარუაშვილის ოჯახს ძმის
გიორგი წყარუაშვილის
გარდაცვალების გამო.

მეუღლე ვენერა; შვილები: დავით ოკიაშვილი, ლია ჩერქეზიშვილი; შვილიშვილები: თამარ და ცაცო ჩერქეზიშვილები; სიძე მიშიკო გულაშვილი იუნყებთან რომ გარდაიცვალა
ზაურ სიმონის ძე ოკიაშვილი.
დაიკრძალა 23 იანვარს, დედოფლისწყაროში.

მეუღლე შალვა, შვილები: ზურაბი, თინათინი; რძლები: მარინა, თამარი; შვილიშვილები: ლევანი, სოფო, სალომე; სიძეები: ვლო, სანდრო და ლაშა ოჯახებით იუნყებთან
ლეილა მანაბაძე-თეთვაძის
გარდაცვალებას.
დაკრძალვა 27 იანვარს, სოფელ სამრეკლოში.

ელგუჯა თეთვაძე ოჯახით თანაგრძნობას უცხადებს შალვა, ზურა, თინიკო თეთვაძეების ოჯახებს
ლეილა მანაბაძე-თეთვაძის
გარდაცვალების გამო.

თამარ ქადაგიშვილი, ვასიკო, მაია, თამაზი თეთვაძეები ოჯახებით სამძიმარს უცხადებენ შალვა, ზურა, თინიკო თეთვაძეების ოჯახებს
ლეილა მანაბაძე-თეთვაძის
გარდაცვალების გამო.

გაზეთ „შირაქის“ რედაქცია თანაგრძნობას უცხადებს ზურაბ და შალვა თეთვაძეებს დედის და მეუღლის
ლეილა მანაბაძე-თეთვაძის
გარდაცვალების გამო.

ჯემალ კვანჭილაშვილის ოჯახი თანაგრძნობას უცხადებს შალვა და ზურაბ თეთვაძეებს მეუღლის და დედის
ლეილა მანაბაძე-თეთვაძის
გარდაცვალების გამო.

ს ს ო ვ ე ა

ლია გომელაური

ორი წელი თვალსა და ხელს შუა გაიღია, ჩვენო საყვარელო ლია, რაც ჩვენგან ნახვედი და დაგვიტოვე დიდი ტკივილი და მონატრება. ხშირად გიხსენებთ შენი რედაქციელები, ვიხსენებთ შენს გამორჩეულ და ხალას იუმორს. რამდენი თბილი და ტკბილი დღე გაგვიტარებია, რამდენი გვიღებინია და გვიდარდნია ერთად. ჯერ კიდევ თვალი შნი კაბინეტისკენ გაგვირბის, ასე გვგონია, ისევ გამოჩნდები, ომახიანად მოგვესალმები და მოგვიკითხავ. შენ ხომ სიკეთითა და ცოდო-მადლით სავსე ადამიანი იყავ, ყველა გაჭირვებულის დამხმარე და დამრიგებელი. შენი პროფესიიდან გამომდინარე, უანგაროდ აძლევდი რჩევას- დარიგებას ადამიანებს. ჩვენ, რედაქციის თანამშრომლებს, ყოველთვის გვემასხვოვებო, როგორც კარგი „მეზობელი“ და ადამიანი. ნათელში იყავ, ჩვენო ლია!

შენი „შირაქელაბი“.

გივი სანიტაშვილი

მამა, ერთი წელი გავიდა, რაც ჩენს გვერდით აღარ ხარ, ხშირად გიხსენებთ, ძალიან განვიცდით უშენობას, შენ ხომ საუკეთესო მამა და პაპა იყავი, მიუხედავად ასაკისა, მაინც არ ველოდით შენს სიკვდილს, ვერაფრით ვერ გიშველეთ. შენ გახარებული და ბედნიერი ნახვედი ამ ქვეყნიდან, გაზარდე საამაყო შვილები და შვილიშვილები. შვილთაშვილებსაც ხომ მოესწარი, რომლებიც ძალიან გიყვარდა, მუდამ ეფერებოდით და ეალერსებოდით. მუდამ გულნატკენი იმით იყავი, რომ ძვირფასი მეუღლე დაკარგე, რომლის ტკივილსაც ძალიან განიცდიდი. ჩვენო საყვარელო და ძვირფასო მშობლებო, ნათელში იყოს თქვენი სულები. უფაღს ვთხოვთ, სასუფეველი დაუმკვიდროს თქვენს სულებს.

შვილები: ნინო, მაია, ირმა სანიტაშვილები.

გივი იაკობიშვილი

ჩემო გივი, 1 თებერვალი შენი დაბადების დღეა. როგორ მიყვარდა ეს დღე, ახლა კი მხოლოდ ტკივილიანი მოგონებები მახსენებს ამ თარიღს. 40- წლიანი თანაცხოვრების შემდეგ, სრულიად ახალგაზრდამ, 64 წლის ასაკში დაგვტოვე და გადინაცვლე იმქვეყნიურ სამყოფელში. მე მოვუარე და ვუპატრონე ჩვენს 3 შვილს, დღემდე ვცდილობ, უმამობა არ ვაგრძნობინო, მაგრამ, რამდენად ვახერხებ ამას, არ ვიცი...

20 წელი სრულდება, რაც შენ ჩვენს გვერდით აღარ ხარ. ძალიან გვიჭირს უშენობა,

მეუღლე ბულო იაკობიშვილი

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში თესლბრუნვის პრაქტიკის ხელშეწყობის თაობაზე

კავკასიის გარემოსდაცვითი რეგიონული ცენტრი (REC Caucasus) გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდის (GEF) ხელშეწყობით ახორციელებს მინის დეგრადაციის შემცირებასა და მინის რესურსების რაციონალური გამოყენების საკითხებთან დაკავშირებულ პროექტს. აღნიშნული პროექტის ფარგლებში დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში შირაქის ველზე დაგეგმილია თესლბრუნვის პრაქტიკის მხარდაჭერა და ამ მიზნით პარკოსანი კულტურების (ბარდა, ნინიბურა) ძირითად მარცვლეულ კულტურებთან ერთად მოყვანის ხელშეწყობის ღონისძიებების განხორციელება - რაც ნიადაგის ნაყოფიერების გაუმჯობესებისა და სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა მოსავლიანობის მატყების მნიშვნელოვან საშუალებას წარმოადგენს.

მიუხედავად იმისა, რომ ბარდა წარსულ პერიოდში წარმატებით გამოიყენებოდა როგორც შუალედური, ნიადაგის გამაუმჯობესებელი და მეცხოველეობაში ფრიად გამოსადეგი კულტურა, შირაქის ველზე მათი მოყვანა უკიდურესად შემცირდა. საკვანად, ეს გამოწვეული იყო მარცვლეულზე მალალი მოთხოვნით და ხორბალზე და ქერზე შედარებით უკეთესი სარეალიზაციო ფასებით. დღეისათვის დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში არსე-

ბული სახნავების უდიდესი ნაწილი გამოიყენება ხორბლისა და ქერის მოსაყვანად, ერთი და იგივე ადგილას მუდმივად მარცვლეულების მოყვანა კი ნიადაგს ფიტავს და მის ნაყოფიერებას მნიშვნელოვნად ამცირებს.

კავკასიის გარემოსდაცვითი რეგიონული ცენტრი და გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დედოფლისწყაროს საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახური, სადემონსტრაციო პროექტში მონაწილეობის მისაღებად იწვევს ფერმერებს, რომლებსაც აქვთ სახნავი მიწა, მოჰყავთ მარცვლეული კულტურები და (სასურველია) ჰყავთ საქონელი. ექსპერიმენტში მონაწილეობის მიღების მსურველებმა თავიანთი სახნავი ნაკვეთებიდან უნდა გამოიყონ საჭირო ოდენობის ფართობები და საკუთარი ხარჯებით სპეციალური ინსტრუქციის შესაბამისად აწარმოონ შერჩეული პარკოსანი კულტურები. მათი სურვილის მიხედვით ბარდა და ნინიბურა.

დედოფლისწყაროში თესლბრუნვის პრაქტიკის აღდგენის ხელშეწყობის მიზნით პროექტი დაინტერესებულ ფერმერებს მოამარაგებს სათესლე მასალითა და დაეხმარება შესაბამისი ცოდნით. ნიადაგის დამუშავება და მომზადება უნდა განხორციელდეს სპეციალური ინს-

ტრუქციის შესაბამისად, რომელსაც ფერმერები მიიღებენ პროექტის ვებგვერდიდან. მათ ასევე დაეხმარება სოფლის მეურნეობის ექსპერტი, რომელიც კონსულტაციას გაუწევს ფერმერებს წარმოების პროცესში.

დამატებით კითხვებზე პასუხისათვის და განაცხადების ჩასაბარებლად, გთხოვთ მიმართოთ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის ხელმძღვანელს ბატონ გიორგი ბენაშვილს (ტელ: 599402110; ელფოსტა dedoplistskaro.icc@gmail.com, ოფისი დედოფლისწყაროს გამგეობის შენობაში, II სართულზე) ან პროექტის კოორდინატორს ქალბატონ ქეთი წერეთელს (ტელეფონი 577569656. ელ-ფოსტა kety.tsereteli@rec-caucasus.org).

განაცხადების მიღების ვადა განისაზღვრება აღნიშნული ინფორმაციის გაზეთში გამოქვეყნებიდან 10 დღით.

ინფორმაცია პროექტში მონაწილეობით დაინტერესებული ფერმერებისთვის
საცდელი პროექტი: თესლბრუნვის დანერგვის ხელშეწყობა დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში

მიზანი
სასოფლო-სამეურნეო წარმოება

არის მნიშვნელოვანი შემოსავლის წყარო დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში (საქართველოს სოფლის მეურნეობის სტატისტიკა 2014). საქართველოს ხორბლის წარმოების 74 % მოდის კახეთის რეგიონზე, აქედან ყველაზე დიდი წილი მიწის რაქის ველს შეეძებს. სახნავი მიწების ნაყოფიერების ამაღლება და მინის ნაყოფიერების კარგით გამოწვეული დეგრადაციის შეჩერება მნიშვნელოვანია ადგილობრივ და ეროვნულ დონეზე.

ნიადაგის ნაყოფიერების და მოსავლიანობის ზრდისათვის, თესლბრუნვის მეთოდის გამოყენებით, ხორბალსა და სხვა მარცვლეულ კულტურებთან ერთად რეკომენდებულია პარკოსანი კულტურების შექანა, როგორც მარცვლეულის წინამორბედი კულტურისა.

პარკოსნებს შეუძლიათ ჰაერისა და ადგილობრივი აზოტის შეკავონ ფესვთა სისტემაში. ეს დაეხმარება ნახშირბად/აზოტის პროპორციის გაზრდას ნიადაგში, რომელიც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს ორგანული ნახშირბადის აქტიურ დაშლას და შესაბამისად მინის უფრო მეტად განყოფიერებას.

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში საცდელი პროექტის განხორციელებამ უნდა დაანახოს ადგილობრივ ფერმერებს, თუ როგორი ეკონომიკური და ეკოლოგიური და-

დებითი შედეგი მოაქვს პარკოსანი და თესლბრუნვაში ჩართული სხვა კულტურების გამოყენებას ნიადაგის ნაყოფიერების ამაღლებისთვის. ეს ინიციატივა, ასევე, უზრუნველყოფს ინფორმაციას და გამოცდილებას მიღებას თესლბრუნვაში ჩართული სხვადასხვა კულტურების (მათ შორის პარკოსნების) - ბარდის და ნინიბურას მოყვანის აგროტექნიკურ ნებსზე.

საცდელი პროექტი ასევე ხელს შეუწყობს თესლბრუნვის მეთოდის გამოყენების ეკონომიკური სარგებლობის გამოვლენას.

აღნიშნულმა პროექტმა სტიმული უნდა მისცეს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში მცხოვრებ ადგილობრივ ფერმერებს, რათა გამოიყენონ პარკოსანი და სხვა რეკომენდებული კულტურები იმ ფართობებზე, რომლებზეც წლების განმავლობაში მხოლოდ მარცვლეული კულტურები იწარმოებოდა.

პროექტის მიზანი არის დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში დაინერგოს თესლბრუნვის პრაქტიკა - საერთო ფართობზე 100 ჰა.

განაცხადის შერჩევის კრიტერიუმები:

საცდელი პროექტი ფერმერებს სთავაზობს თესლბრუნვის განხორციელებაში ხელშეწყობას კულტურათა მონაცვლეობის შემდეგი თანამიმდევრობის დაცვით:

თესლბრუნვის თანამიმდევრობის სქემები (კულტურათა თანამიმდევრობის ჩვენებით)	თესლბრუნვის განხორციელების წლები								
	I წელი	II წელი	III წელი	IV წელი	V წელი	VI წელი	VII წელი	VIII წელი	IX წელი
სქემა N1 (ურწყავი და სარწყავი ნაკვეთებისთვის)	ბარდა	ხორბალი	ხორბალი	ნინიბურა	ხორბალი	ხორბალი	ბარდა	ხორბალი	ხორბალი
სქემა N2 (სარწყავი ნაკვეთებისთვის)	ხორბალი და ბარდა (ბარდა, როგორც შუალედური კულტურა)	ხორბალი	ხორბალი	ნინიბურა	ხორბალი	ხორბალი	ხორბალი და ბარდა (ბარდა, როგორც შუალედური კულტურა)	ხორბალი	ხორბალი
სქემა N3 (ურწყავი და სარწყავი ნაკვეთებისთვის)	ნინიბურა	ხორბალი	ხორბალი	ბარდა	ხორბალი	ხორბალი	ბარდა	ხორბალი	ხორბალი

საცდელი პროექტი დაინტერესებულ ფერმერებს უზრუნველყოფს თესლბრუნვის დანების პირველი წლისთვის საჭირო სათესლე მასალითა და თესლბრუნვის განხორციელების აგროტექნიკური მოთხოვნების ინსტრუქციით. დაინტერესებული ფერმერები ადგილზე მიიღებენ აგრეთვე პროექტის ექსპერტის რჩევებსა და რეკომენდაციებს.

ბიან შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით:

1) ფერმერის მიერ თესლბრუნვის განხორციელებლად შერჩეული ნაკვეთი უნდა მოიცავდეს საშუალო ნაყოფიერების ნიადაგებს შირაქის ველის ცენტრში ან დაბალი ნაყოფიერების ნიადაგებს შირაქის ველის საზღვრებზე, განსაკუთრებით შირაქის ველის აღმოსავლეთ ნაწილში.

2) ფერმერის მიერ თესლბრუნვის განხორციელებლად

შერჩეული ნაკვეთის ფართობი სიდიდით არ უნდა იყოს 1 ჰექტარზე ნაკლები და არ უნდა აღემატებოდეს 20 ჰექტარს.

3) ფერმერის მიერ თესლბრუნვის განხორციელებლად შერჩეული ნაკვეთზე უკანასკნელი 3 წლის განმავლობაში წარმოებული უნდა ყოფილიყო მხოლოდ მარცვლეული კულტურები.

4) ფერმერი თანახმა იქნება შერჩეულ ნაკვეთზე განხორციელოს თესლბრუნვა შემდგომი

რვა წლის განმავლობაში კულტურათა მონაცვლეობის თანამიმდევრობისა და დადგენილი აგროტექნიკური მოთხოვნების შესაბამისად და ამ პერიოდში შერჩეულ ნაკვეთზე დაკვირვების განხორციელების საქმეში თანამშრომლობაზე.

ფერმერების შერჩევა
დაინტერესებულ ფერმერებს საშუალება ექნებათ მონაწილეობა მიიღონ შესარჩევ პროცესში განაცხადების წარმოდგენის

გზით. ფერმერების შერჩევა მოხდება სრულად შევსებული განაცხადების საფუძველზე შერჩევის ზემოთ მოყვანილი კრიტერიუმების გათვალისწინებით - საცდელი პროექტის საკოორდინაციო ჯგუფის მიერ.

განაცხადის ფორმა
განაცხადი შეიძლება წარმოდგენილი იქნეს ხელნაწერი სახით შემდეგი ფორმის გათვალისწინებით:

გ ა ნ ა ც ხ ა დ ი

მე _____ (სახელი და გვარი) მსურს მონაწილეობა მივიღო საცდელი პროექტის (თესლბრუნვის დანერგვის ხელშეწყობა დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში) განხორციელებაში.

პირადი ნომერი _____

საცხოვრებელი მისამართი _____

თესლბრუნვისთვის გამიზნული ნაკვეთის ფართობი _____

ნაკვეთის საკადასტრო კოდი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) _____

სქემა, რომლის მიხედვითაც განხორციელდება თესლბრუნვა გამიზნულ ნაკვეთზე (განაცხადის შერჩევის კრიტერიუმების ნაწილში მოყვანილი ცხრილის მიხედვით) _____ (მაგ.: სქემა N1, N2 ან N3)

უკანასკნელი რამდენი წლის განმავლობაში იწარმოებოდა მარცვლეული (ხორბალი და/ან სხვ.) თესლბრუნვისთვის გამიზნულ ნაკვეთზე _____ წელი

მოსავლის საშუალო რაოდენობა 1 ჰექტარზე ბოლო 3 წლის განმავლობაში თესლბრუნვისთვის გამიზნულ ნაკვეთზე _____

(ტონა/ჰა-ზე)

გავეცანი კავკასიის გარემოსდაცვითი რეგიონული ცენტრის საცდელი პროექტის პირობებს და თანახმა ვარ, მონაწილეობა მივიღო აღნიშნული პროექტის განხორციელებაში.

სახელი და გვარი: _____ / _____ /

ხელმოწერა: _____

საკონტაქტო ტელეფონის ნომერი: _____

თარიღი: _____

ა მ ი ნ დ ი		დ ე დ ო ფ ლ ი ს წ ყ ა რ ო	
ორშაბათი 23.01 დღე ლაგვი	სამშაბათი 30.01 დღე ლაგვი	ოთხშაბათი 31.01 დღე ლაგვი	ხუთშაბათი 01.02 დღე ლაგვი
პარასკევი 02.02 დღე ლაგვი	შაბათი 03.02 დღე ლაგვი	კვირა 04.02 დღე ლაგვი	
-3°	-5°	-2°	-4°
1°	0°	4°	1°
4°	3°	8°	7°
10°	7°		

გამომცემელი შპს „შირაქი“ დირექტორი ინგა შიოლაშვილი	სარედაქციო კოლევა: ლალი მხრინიშვილი, ილია მარტყოფიშვილი (ურნალისტიკა); ელზა ხარაშილი (სტილისტ-მენეჯერი); ნათია ზოსტაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჰანაშვილი (ოფის-მენეჯერი); მზინა ქანაძე (დისტრიბუტორი); ზურაბ ბუნაშვილი (კომპიუტერული უზრუნველყოფა).	რედაქციის მისამართი: ქალაქი დედოფლისწყარო, ფიროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 55-49; 598 72-18-72 (დირექტორი) 591-97-73-26 (რედაქტორი)	რეგისტრირებულია დედოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.
---	--	---	---